

ELŐTERJESZTÉS

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. május 25. napján tartandó soros, nyílt ülésére

Tárgy: Átfogó értékelés Tótkomlós Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2022. évi ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat átfogó értékelést készít a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról.

Az értékelés szempontjait a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. melléklete határozza meg.

A fenti jogszabályi rendelkezésekben foglaltak szerint készült el az előterjesztéshez mellékelte, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2022. évi ellátásáról szóló átfogó értékelés, melynek része az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat Tótkomlói Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának és Család- és Gyermekjóléti Központjának 2022. évről készített beszámolója, valamint az Orosházi Rendőrkapitányság tájékoztatója, mely az Orosházi Rendőrkapitányság illetékességi területére vonatkozóan tartalmaz adatokat, a rendőrkapitányság konkrét települési adatokkal nem rendelkezik.

Tájékoztatom a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Gyvt. 96. § (6) bekezdése alapján az értékelést a képviselő-testület általi megtárgyalást követően meg kell küldeni a Békés Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális, Gyámügyi és Oktatási Osztálya részére. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé, melyet az önkormányzatnak hatvan napon belül kell érdemben megvizsgálnia és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatnia kell a gyámhatóságot. Az elmúlt években a gyámhatóság a beszámolót elfogadta, azzal kapcsolatban javaslatot nem tett.

Munkaterv szerint az átfogó értékelést a Szociális Bizottság véleményezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést vitassa meg és hozza meg döntését!

„A” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és úgy határozott, hogy a Tótkomlós Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2022. évi ellátásáról szóló átfogó értékelést elfogadja.

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester

Zsarnai Anita aljegyző

Határidő: azonnal, illetve az átfogó értékelés gyámhatóság részére történő megküldésére:
2023. június 1.

„B” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és úgy határozott, hogy a Tótkomlós Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2022. évi ellátásáról szóló átfogó értékelést nem fogadja el.

A képviselő-testület felhívja az értékelés készítőjét, hogy a beszámolót az alábbi szempontok figyelembe vételével dolgozza át és az átdolgozott értékelést terjessze a képviselő-testület elé:

-
-

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester

Zsarnai Anita aljegyző

Határidő: a képviselő-testület soron következő ülése.

Tótkomlós, 2023. május 19.

Zsura Zoltán János
polgármester

Az előterjesztést készítette: Zsarnai Anita aljegyző

Az előterjesztést ellenőrizte: dr. Kormányos László jegyző

OROSHÁZI RENDŐRKAPITÁNYSÁG

T Á J É K O Z T A T Ó

a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett
bűncselekmények, szabálysértések számának,
a bűnelkövetés okainak bemutatása
2022. év vonatkozásában

1. A gyermek és fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények és szabálysértések számának alakulása az Orosházi Rendőrkapitányság illetékességi területén

Bűncselekmények/ fő	Elkövetők	
	Gyermekkorú	Fiatalkorú
	1	13
- betöréses lopás	1	-
- lopás	-	7
- zaklatás	-	1
- garázdaság	-	4
- ittas vezetés	-	1

Bűncselekmény elkövetése miatt **2022. évben** 1 fő gyermekkorú és 13 fő fiatalkorú személy ellen indult büntetőeljárás bűncselekmény elkövetése miatt.

A gyermekkor büntethetőséget kizáró ok, ezért a velük szemben indított eljárások megszüntetésre kerültek. A gyámhatóság felé a cselekmények elkövetéséről adatlap megküldésével jelzéssel éltünk.

Bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja esetén a fiatalkorúval szemben a nyomozást a fiatalkorúakra vonatkozó speciális szabályok megtartása mellett - pl. törvényes képviselő és védő részvétele a teljes eljárás tartama alatt, környezettanulmány és iskolai jellemzés kötelező beszerzése, stb. - kell lefolytatni.

Bűncselekmény esetén a bíróság a fiatalkorúval szemben büntetést is kiszabhat és intézkedést is alkalmazhat.

Szabálysértés elkövetése miatt az elmúlt évben hatóságunk összesen 18 fő fiatalkorú személy ellen indított eljárást. **Gyermekkorú személy ellen 5 esetben lopás miatt indult eljárás, melyek megszüntetésre kerültek.**

Év	Fiatalkorú (fő)	Okok:
2022	18	lopás (5), garázdaság (1), engedély nélküli vezetés (12),
2021	17	lopás (7), szándékos rongálás (1), rendzavarás (1), garázdaság (2) engedély nélküli vezetés (6),

A fiatalkorúak által elkövetett szabálysértéseket tekintve megállapítható, hogy számuk az elmúlt évhez képest 1 esettel nőtt.

Cím: 5900 Orosháza, Szabadság tér 2.; 5901 Orosháza, Pf: 111.

Telefon: +36 (68) 411-344;

E-mail: oroshaza.rk@bekes.police.hu KÉR azonosító: ORFK BEKES OH

Az Orosházi Rendőrkapitányság illetékességi területén a gyermek- és fiatalkorúak által elkövetett szabálysértések, illetve bűncselekmények száma az országos átlagnál évek óta lényegesen alacsonyabb.

2. Jellemző problémák és azok gyakorisága a gyermekkorúak körében

A gyermekkorú személyek által történt bűncselekmények elkövetése miatt nem indult eljárás során általánosságban elmondható, hogy a gyermekkorúak jogsértéseire a kisebb súlyú, sok esetben „gyerekcsínynek” induló olyan cselekmények jellemzőek, amelyek jogsértő voltával életkoruknál fogva nincsenek tisztában, vagy nem mérik fel eléggé tetteik lehetséges következményeit.

A 14. életévüket még be nem töltött fiatalok a büntető- és a szabálysértési jog szerint is gyermekkorúnak minősülnek és így főszabályként velük szemben büntethetőséget kizáró ok áll fenn. E főszabály alóli kivételként az új Büntetőtörvénykönyv (2012. évi C. törvény) 2013. július 1-jei hatályba lépése 5 bűncselekménytípus elkövetése esetén büntethetővé tette a 12. életévüket betöltött, de egyébként még gyermekkorú személyeket is.

A törvény 16. §-a tételesen felsorolja ezeket a bűncselekményeket: az emberölés és annak minősített esetei, az erős felindulásban elkövetett emberölés, az életveszélyt okozó testi sértés és a halált okozó testi sértés, a rablás és a kifosztás.

Ezek elkövetése esetén a tizenkettedik életévét már betöltött, de a tizennegyedik életévüket be nem töltött gyermekkorúak is büntethetővé válnak, ha a tettes az elkövetés idején rendelkezett a cselekménye következményeinek felismeréséhez szükséges belátási képességgel.

Szabálysértés esetében a gyermekkor mindig büntethetőséget kizáró ok. gyermekkorúval szemben szabálysértés elkövetése miatt nem szabható ki helyszíni bírság és szabálysértési bírság sem.

3. Jellemző problémák és gyakorisága a fiatalkorúak körében

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a fiatalkorúak - azaz a 14. és 18. életév közötti fiatalok - esetében szinte bármilyen bűncselekmény, vagy szabálysértés elkövetésével lehet találkozni.

A felnőttkor küszöbén álló fiatalok esetleges elkövetővé válása elsősorban attól a környezettől (család, baráti kör, iskola, stb.) függ, amelyben élnek, és amelynek körülményeit, szokásait, magatartását, erkölcsi normáit példaként látják a mindennapjaikban.

Ha ez a környezet, vagy annak egyes elemei valamilyen okból problémásak, akkor nagy az esély arra, hogy a fiatalkorú a társadalmi normák és elvárások ellenére deviáns magatartásformákat választ magának. Ez könnyen vezethet a törvényekkel való szembe kerüléshez, sőt bűnelkövetéshez.

A fiatalkorúval szemben szabálysértés elkövetése esetén a hatóság csak feljelentéssel élhet, bírság csak akkor szabható ki, ha önálló keresettel rendelkezik.

4. A hozzátartozók közötti erőszak, bántalmazások előfordulása

A hozzátartozók közötti erőszak kezelésével összefüggő rendőrségi feladatok végrehajtásáról szóló 2/2018. (I. 25.) ORFK utasítás (továbbiakban: Utasítás) szabályozza a hozzátartozók közötti erőszak fogalomkörébe tartozó bűncselekmények esetén végrehajtandó rendőri eljárásrendet.

Az e körbe tartozó személy elleni cselekmények miatti bejelentéseket minden esetben kiemelten kezeltük és haladéktalanul megtettük a szükséges intézkedéseket.

A konfliktusok kialakulásának legjellemzőbb okai az ittasság, a nem megfelelő anyagi körülmények, szerelemföltés, gyermek elhelyezése körüli viták, házassági és élettársi kapcsolat megromlása, illetve a gyermek láthatásában nem tartásával kapcsolatos szabályok megsértése.

Tényleges jogsértés észlelése esetén minden esetben intézkedtünk a jogellenes állapot megszakítására, a felek indulatainak lecsillapítására, majd felhívtuk a figyelmet a társadalmi együttélés szabályainak betartására, a további jogsértés megelőzésére, illetve tájékoztattuk az érintetteket a rendelkezésre álló jogérvényesítési lehetőségekről is.

A tudomásunkra jutott információkról haladéktalanul jelzéssel éltünk (rövid úton, szóban, illetve adatlap megküldésével) a családsegítő, gyermekvédelmi, és gyermekjóléti szolgálatok felé. Szolgálatellátás során rendszeresen kapcsolatot tartottunk a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársaival, mint a jelzőrendszer része.

Az elkövetőket vizsgálva megállapítható, hogy elsősorban férfiak követik el a hozzátartozók közötti erőszak körébe tartozó bűncselekményeket, azonban esetenként női elkövetőket is regisztráltunk. A férfiak főként a testi sértéseket, míg nők a kiskorú veszélyeztetése bűncselekményekben érintettek elkövetőként.

A bejelentéseket követő intézkedések tapasztalatai alapján megállapítható, hogy többségében a bejelentő már a helyszínen sem kíván magánindítvánnyal élni a bántalmazóval szemben, megelégednek azzal, hogy a rendőr figyelmezteti az erőszakoskodó felet.

A bejelentések közül - mivel a történeteknek részese kiskorú is volt - 14 esetben adatlap megküldésével tájékoztattuk a gyámügyi szervezetet. A hozzátartozók közötti erőszak helyszínén rögzített tényeket, adatokat minden esetben megküldtük a családsegítő szolgálatnak.

Az Orosházi Rendőrkapitányság 2022. évben 5 esetben hozott ideiglenes megelőző távoltartásról szóló határozatot.

Szükséges esetben kértük a civilszervezetek, gyámügyi szervezetek, családsegítő szolgálatok segítségét, melyet minden esetben megkaptunk.

5. A kábítószer terjesztésével, fogyasztásával kapcsolatos adatok, tapasztalatok

A vizsgált időszakban - a korábbi évek tapasztalataitól eltérően - az ún. hagyományos, klasszikus eredetű szerek fogyasztása vált ismertté. Ezek közül a marihuána és az amfetamin származékok (speed, extasy) fogyasztása dominál. A klasszikus szerek ismételt térnyerésével a pszichoaktív szerek használatának visszaesése figyelhető meg.

A visszaesés okaként értékelhető, hogy a fogyasztók egyre jobban felismerik a „designer” drogok előállításának kiismerhetetlen módját, a hatásmechanizmus ismeretlensége miatti nagyfokú veszélyességet. Ebben szerepe van a felvilágosító, drogprevenciós munkának is.

Az elkövetői adatokat vizsgálva megállapítható, hogy 2022. évben is több felnőtt korú férfival szemben indítottunk kábítószer fogyasztásának gyanúja miatt eljárást- *fiatalkorú személy nem volt.*

Az eljárás alá vont személyek - amennyiben a törvényi feltételek fennállnak - tájékoztatást kapnak az elterelés lehetőségéről és a megelőző-felvilágosító tanácsadásról, melyet önként vállalhatnak és vállalnak is.

Drogfogyasztással összefüggő haláleset területünkön 2022. évben sem történt.

6. Bűnmegelőzésben, prevenciós munkában szerzett tapasztalatok

A DADA, az ELLEN-SZER, az IBT, az SzCsRP és az OVI-ZSARU Program

6/1. DADA program

A 2022. évben az orosházi és a békéssámsoni általános iskolákban az iskolai program oktatása vizsgával rendelkező oktató rendőr hiányában továbbra sem volt megoldott.

6/2. ELLEN-SZER és IBT programok

Az ELLEN-SZER és IBT programok működtetése kapitányságunkon nem megoldott, mivel vizsgával rendelkező oktatóval nem rendelkezünk.

6/3. A drog prevenciós összekötő munkája (SzCsRP program)

„A szülők és a családok a rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” elnevezésű bűnmegelőzési program felelőse 2020. augusztus hónaptól **Kis Rozália r. szds.**

6/4. Az OVI-ZSARU program

Az Orosházi Rendőrkapitányság illetékességi területén a **Móricz Zsigmond utcai óvoda** (Orosháza Város Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája Móricz Zsigmond utcai telephely) és a **Lehel utcai óvoda** (Orosháza Város Önkormányzat Napköziotthonos Óvodája Székhely óvoda, Lehel utca 23.) **8 éve** kapcsolódott a programhoz.

Az óvodák vezetői arról számoltak be, hogy az intézmények felújítása során a kesztyűs bábok megsemmisültek, a technikai fejlődés miatt a CD lemezek használhatatlanok, ezért ebben az évben a program nem került folytatásra.

A bűnmegelőzési programokon túl a gyermek- és fiatalkorú bűnözés megelőzése, illetve csökkentése érdekében folyamatosan együttműködtünk az illetékességi területünkön lévő önkormányzatokkal, a gyámhivatallal, a családsegítő szolgálatokkal és a hivatásos pártfogókkal, akik megfelelő partnerek a megelőzési feladatok jó színvonalú ellátásában.

7-8. A jelzőrendszeri tagok együttműködését milyennek találta az év során?
Intézményüinktől miben kérnének segítséget a munkájuk gyermekvédelmi vonatkozásában?

A jelzőrendszeri tagok együttműködése jónak ítéltető. A jövőben is törekedni fogunk a partneri kapcsolat megtartására.

9. Előfordult-e az év során krízishelyzet, amely ideiglenes hatályú elhelyezést vont maga után?

A 2022. év során az Orosházi Rendőrkapitányság közigazgatási területén nem történt krízishelyzet, amely ideiglenes hatályú elhelyezést vont volna maga után.

10-11. Az alábbi problémák megoldása érdekében az év során milyen programokat terveznek (hozzátartozók közötti erőszak, drogfogyasztás, gyermeki jogok ismertetése, bűnmegelőzés)?

Milyen programokat valósítanának meg más szervezetekkel közösen, ha rendelkezésre állna anyagi és humán forrás?

Tovább kívánjuk folytatni a már megkezdett programjainkat, melyek személyi és anyagi feltételeit a rendőrség a saját költségvetéséből biztosítja.

12. Véleménye szerint az eredményesebb együttműködés érdekében hogyan lehetne a jelzőrendszeri tagok közötti kommunikációt hatékonyabbá tenni?

Megítélésünk szerint a jelzőrendszeri tagok együttműködésének színvonala megfelelő és eredményes.

Orosháza, időbélyegző szerint

Tisztelettel:

**Czecher Péter r. ezredes
rendőrségi főtanácsos
kapitányságvezető**